

SZÉKELY HIRLAP.

Politikai és társadalmi lap s a „Jogász-Egylet“ közlönye.

Szerkesztői szállás:

Kazinczy-utca 808. sz. hová a lap szellemi részét
illető cikkek küldendők.

Kiadó-hivatal:

Wittich József könyvkereskedése, hova az előfizetési penzek
és reclamatiók küldendők.

Hirdetési díj: Egy háromszor hasábozott garmond sor
ára 6 kr.; bélyegilleték minden hirdetés után külön 30 kr.

Hirdetéseket elfogad: helyben a kiadó-hivatal; Pesten:
Lang Leopold, (Erzsébet tér, 9. sz.) Bécsben Haasenstein és Vogler
(Neu-Markt 14. sz.)

Megjelenik e lap

minden szerdán és szombaton egy egész ivon.

ELŐFIZETÉSI AR:

Félévre 3 frt.
Negyedévre 1 „ 50 kr.

Előfizetési fölhívás

a

„Székely Hirlap“

Politikai, társadalmi- és a maros-
vásárhelyi „Jogász-Egylet“ közlö-
nyének

V-ik évfolyam második felére.

**Előfizetési díj: Egész évre 6
frt. Fél évre 3 forint. Évnegyed-
re 1 frt 50 kr. o. é.**

Az előfizetési díj, legegyszerűbben postai utal-
vánnyal, a „Székely Hirlap“ kiadó hivatalá-
nak Maros-Vásárhelyre, küldendő.

Teendőink a Székelyföldön.

II.

Háromszék és erdővidék dús kalászt hul-
lámzó téreit kivéve, a többi Székelyföld a lakós-
ság mindennapi élelmézésére szükségelt gabonát sem
képes előállítani, a Székelyföld legnagyobb része
tehát földművelése által export cikkeknek nem ké-
pes producálni, sőt mindennapi kenyérét, mint
beviteli cikket pénzen szerzi meg.

A háromszéki jeles tisztabuza legnagyobb
részt köblökben vándorol be a brassói piacra, s
valódi értékén alóli árban árusítatik el, holott
műalmi kezelés mellett nagy minőségű tömeg-
ben a világ piaczn bármely liszttel biztonsí ál-
aná a versenyt.

Első sorban sorakozni kellene tehát Három-
szék tekintélyes földbirtokosainak egy nagy mű-
malom létesítésére, — fűtő anyag akár fát, akár
kőszén használjanak, olcsó árban áll rendelkez-
ésünkre, s a mit egyes meg nem tehet, többen
összeállva nem nehéz dolog a pénzt előteremteni
tömeges egyetemleges jótállás mellett, a külföldi
tőkepénzesek szívesen helyezik ilyen biztos jöve-
delmi vállalatba pénzeiket.

Brassó pressiója azonnal megszűnik, mihelyt
egy műalmi üzlet, azon árakat és minden idő-
ben képes megfizetni, melyre a rendes házi fo-
gyasztásra vásárló képtelen.

A háromszéki jeles buza kitűnő minőségű lisztje
olyan kiviteli cikk, melynek kelendőse biztos,
— hiszen gazdasszonyaink egyhangú bizonyít-
ványa szerint az árközi primitív malmokban ter-
melt liszt is tulteszen az aradin és budain pedig
hát itt az a nagy faj van, hogy a szűkpénzü
molnárak, készletről nem rendelkezvén, egyszer
jobb, máskor gyengébb minőségű buzát dolgoz-
nak fel és így árjuk a solidság hiányában nem
képezhet vásári cikket, — épen abban áll az
egyesülés haszna, hogy ugyanazon fajtájú cikket
ily módon mindig és nagy mennyiségben bizton
állitható elő, s mint ilyen, akármely nagy világ
piacra, mint állandó áru-exportálható.

Nincsen is az sehol a mi életmódunk reci-
péjében, hogy otthon magunk, gyermekeink s ven-
dégeink mindig kalácslisztből készült hófehér czi-
pót mártsunk a pecsenye zsirjába, éljünk tápláló
kenyérrel, s a szép buza árából fedezzük más
szükségeinket.

Ha nézetünk pártfogásra talál, s fölvetett
eszménket birtokos társaink figyelmükre méltat-
nák, szabadjon emlékeztetőbe hozni, hogy a ki-
indulási pontban mindjárt egy kis statisticát kell
alkalmazni, t. i. számbavenni, hogy átlagos kö-
zéptermésben hány mérő a netto piacra vihető
termelés, és előleges szállítványozási szerződések
által a feldolgozandó anyag biztosítandó.

Jelezve van Erdővidéken egy nagyobb sza-
básu szesz- és sörgyár azokkal egybekötött marha-
hizlalóval.

Vannak birtokos társaink, kik ezzel évek óta
foglalkoznak és pedig szemlátomást gyarapodva,
de hát — bocsánat igazmondásomért — sem pén-
zük elegendő sem ösmeretük ezen szakban nem
kielégítő meg aztán nincsen egybekötöttségük a
világpiacczal ugymondva csak a helyi consum-
mora termelnek, a mi nagyon viszonylagos úgy
a mint a népnek több vagy kevesebb pénze van
italra.

Azt hisszük haszonnal lehetne megkísérteni
Erdővidéken a cukorgyártást, — gazdai tapaszt-
talataim után bizton állítom, hogy ezen föld ta-
laja specifice minősülve van a répa termelésre
viz-, fa- kőszén nagy mennyiségben.

Itt is azonban az óhajtvá várt kezdeményező
első teendője a statistica, meg kell tudni, meny-
nyit tud e terméknemben producálni a vidék és
a productiót biztosítani kell.

Nem sértem meg az én kedves jó szomszé-
daimat, ha azon állítást kockáztatom, hogy mind
a mennyin vagyunk, semmit sem tudunk erről
az üzletágról, sőt még a répa termelés módját
sem értjük, ezen azonban könnyű segíteni, mert
rövid szavu utasításban meg lehetne az oktatást
adni, — megkívántatnék még ide egy kis geog-
raphiai ösmertetése, a vidéknek, még pedig hi-
teles és a próbát kiálló adatok alapján, — mint
például a beművelésre alkalmas föld területe a ren-
delkezésre álló vizek fölsorolása, népesedés fal-
vanként és terület szerint átlagos munkabér,
marhalétszám stb. stb.

Ha az előpataki vagy borhegyi németet po-
hár fenekére töltve musziroztatjuk a Küküllő menti
fluidalt magyarral, nem ártana ezen tárgyakat egy
kissé szellőztetni, s nem kerülne nagy munkába
ezen adatokat egybeállítani, hiszen rendszeren Pál
Istvánnál a hány vendég az asztalnál annyi fa-
lubeli, azt hiszem untig kikortekkedtük már ma-
gunkat, s a magas politikát eligazítja helyettünk
Bakcsi Ferencz a katona rendről, Cseh Károly a
parti nobilium Isten úgy se, nem nekünk való ez
a sok politizálás...

De lám most kapom rajta magamat, hogy
én sem gyógyultam még ki ebből a fránja hon-
hazafi nyavalyából, s akarva nem akarva tollam-

ból kicseppent két nagy férfiú, — Isten neki a
nyomda festék még nem drágul meg ezáltal.

Erdővidék bővölködik köszénben, — mi
rajta és mellette régóta jákálunk, s utoljára is
a m.-vásárhelyi élelmes bank kutatta ki, hogy
hol és mennyi a fekete gyémánt, — nem irigyel-
jük ezen intézet szerencsáját csak arra figyelmeztet-
jük, hogy már egyuttal kutasson ki mindent
alaposan, szerezzon árujának piacot foglalkoztas-
son mentől több kezét, — nézzen utána a többi
föld gyomrában heverő kincseknek is, merthát
Bibarsfalván kezdőleg vas-érezkő, timsó több van,
mint kellene, a hegyekben.

Most mint értesítették a „Westmontan“ tár-
sulat megkezdí Fülén az abban hagyott vasgyár-
tást, — e mellett megférne egy második vashá-
mor is, s igaz szívünkben gratulálnánk a bank-
nak, ha egy második életrevaló vasüzlettel sze-
rencseltetné ezen vidéket, melynek népe kedveli
a bányamunkát.

Hallottam azon ellenvetést, hogy többet kép-
zelődünk hegyeink kincseiről, mint a valóság, s
jobbadán vállalatainkkal felsülünk, — én nem osz-
tom kishitű atyámfiak nézetét, a felsülésnek okát
abban keresem, hogy eljárásunk nélkülözötte a szak-
ismeretet, s rossz uton indulva el célhoz, nem
juthattunk.

A föld kincseit kutatni, geologiai ösmeret
szükséges, és nem mind bányász az, ki nadrága
ületjít bőrrel fedte be, pedig nálunk — még gr.
Kálnokit sem véve ki — mind ily pseudo geo-
logusokkal tétettük meg a kutatásokat, s itt is-
mét csak azt kell, hogy ismételjük egyes ember
erszenye nem bírja meg az ilyen előzetes kiadá-
sokat, vagy végül a költsékezésbe belefárad, egye-
sülni kell, — alaposan, szakemberrel vizsgálato-
kat tétetni, akkor meggyőzzük a költséget, nem
baj az, hogy a nyereség oszlik, mert mindig
jobb valami biztos, ha kevés is, mint a semmi.

Tehát egy másik főfeladata vidékünknek abban
munkálni, hogy constatalhassuk, mink van olyan mi-
lyen brutto pénzt adó export cikket, vagy feldolgozva
szintén világpiacra minősültté tehető; e végből
szükséges, hogy minden egyes helység értel-
mesebb lakói vizsgálják meg határukat, s a föl-
merülő tüneteket észelve azoknak mibenlétét álla-
pittassák meg, s miután kétségtelenül több helyütt
fordulandnak elő, ilyen geologiai talányok, azokat
egyesülve igazi szakértőkkel vizsgáltassák meg.

Kötelességünk magunk iránt, megtudni, hogy
mink van, s még az is hasznunkra válik, ha tisztá-
ba jöve magunkkal megtudjuk, hogy kevesünk
vagy épen semmink sincsen, mintha szájhagyó-
mányból biztatjuk magunkat, hogy hát van va-
sunk, szenünk, rezünk, timsónk, s majd, ha meg-
szorulunk, megélünk mi ebből is a végén, mindez
csak önámításnak bizonyul be.

Jövő cikkünkben tárgyaljuk a pénzszerzés
lehető módozatait.

A sommás perekbeni felebbvitel határideje.

(Folyt. és vége.)

Korábbi cikkünkben említettük mily ellentétes határozatok hozattak a két legfelsőbb fórum által a sommás ügyekbeni felebbvitel határidejére nézve, s kimondtuk az iránti aggodalmunkat is, hogy e határozatok alig ha összeegyeztethetők perrendtartásunk szabványaival, elősoroljuk okainkat is

Felhozott határozatokat még akkor sem tarthatjuk correctnek, ha a legfelsőbb bíróságok azon elvet tartották szem előtt, hogy a feleket az ítélet kihirdetésére költés kimelés szempontjából nem kívánták megidézetni, mert ezen esetben is a törvény s általános jogelvek szemeltartásának kellett volna irányadóul szolgálni, mi — szerény nézetünk szerint — idézett határozatok mindenikében szem elől tévesztették, mert a polg. törv. rendt. 124. §-sa szerint a bírő a vesztett félnek kötelezettsége teljesítésére legfeljebb 8 napig terjedő határidőt szab, tehát a körülmények szerint rövidebb határidőt is szabni jogában áll aként, hogy a határidő elmulasztásával az ítéletben a végrehajtás van egybekötve.

A polg. törv. rendt. 345. §. szerint pedig a végrehajtásnak helye van, ha a marasztalt fél az ítélet ellen törvényes határidő alatt felebbvitellel nem élt.

Mily anomalia fejlődhetne tehát ki abból, ha a bírő a vesztett félnek kötelezettsége teljesítését 5 nap alatt különbeni végrehajtás terhe mellett meghagyja, — s az ítélet nem hirdettetvén ki, hanem kézbesítettén, a fél a felebbvitel bejelentése által, annak jogerejűvé váltát meg nem akadályozhatja, ha elmulván az 5 nap s a vesztett fél sem kötelezettségét nem teljesíti sem jogorvoslattal nem él, hatodik nap a nyertes fél végrehajtásáért folyamodik, a bírő azt el is rendeli s 8. vagy 15. napra felelkezés érkezik, quid tunc?

Vagy a törvény azon rendelkezése compromittáltik, mely a bírót a kötelezettség teljesítésére 8 napnál rövidebb határidő kitűzésére is feljogosítja, vagy a 345. §. azon szabálya, melyszerint a végrehajtás csak akkor rendelkezhető el, ha a fél törvényes határidő alatt felebbvitellel nem élt; mert a jelzett esetben a kötelezettség teljesítésére a bírő 5 napi határidőt tűzött és a felelkezés törvényes határideje a legfőbb ítélőszék határozata szerint 8 asem misit őszék határozata szerint: pedig 15 nap; kérdés tehát, mikor rendelheti el ily esetben a bírő a végrehajtást?

Szerény véleményünk szerint, ha a legfőbb bíróságok azon nagyon is indokolható oportunitást, melyet egy részről a kereseti tárgynak sommás ügyekbeni rendszertől csekély volta s így a gyakran távollevő bíróságnál az ítélet hirdetésénél megjelenés költségeinek a kereset tárgyával szemben aránytalan nagy összege — igazoltnak tartotta szem előtt, s így a törvény e részbeni szabályai áthágásának pusztá megróvását elegendőnek találta is, a törvény szellemének talán megfelelőbben határozott volna, ha

ily esetben, midőn a megjelent felekkel tárgyalat sommás ügyben az ítélet nem hirdettetik ki, hanem az a felekkel írásban közöltetik, a felebbvitel határidejéül azon határidőt szabta volna ki, melyet a bírő ítéletében a vesztett félnek a kötelezettség teljesítésére kitűzött.

Ez által hisszük minden anomáliának eleje véteztet volna.

— **Horvát ügyek.** Pesti lapok szerint, melyek a 25-ikén megnyílt országgyűlés alkalmából, a horvát viszonyokat tüzetesebben tárgyalják; az ottani viszonyok még mind nem javultak annyira, hogy a magyar-horvát egyezmények azon üdvös eredményei lehetnének, melyeket az újabb áldozatok után várni, csakugyan jogunk lenne.

A megalakulni sehogyan sem képes horvát viszonyok Buridán szamarának szomorúan neveltséges emlékéit idézik fel hennünk. A szegény számár, két széna csomó közé helyezve, s mind kettőt egyformán ohajtva, egyet sem képes mozdulni, dacára az éhség kínainak. Horvátország előtt széna csomó: anationalismus; mások az Unio. Egyiket szeretné, a másikat nem meri ignorálni, s így a kellő között kioldódik. Ez nagyon régi kép. Azonban ma sem áll másképp a dolog, s legfőleg annyi történt alaku-lás, hogy a két nagyobb párt, több apróbbra szakadt, melyek szint oly elkeseredéssel küzdenek egymás ellen, mint eddig. Minél fogva, a jelen viszonyok között, épen nincs miért azon édes reménynek adni át magunkat, hogy a horvát kérdés, valahára megszűnik háborgatni hazai sürgelő törvényhozási munkálataink folyamát. Pedig ideje volna meggondolni horvát testvéreinknek, hogy addig takarítsák össze szénájukat, míg tart a meleg. Ideje volna meggondolni, hogy az a „fehér lap“ nem azért hagyatott fenn számukra, hogy arra a különböző személyes érdekek, insparációk, s ábrándok szerint ma ezt, holnap amazt írják; s végre ideje volna meggondolni, mint az „Ellenőr“ írja, — „hogy Magyarországra is elkövetkezhetik az idő, midőn bármennyire sajnálja, mégis kénytelen lesz módokról gondoskodni, melyek segítségével lehetlenné tegye, hogy a társországi, akármilyen árnyalatu agitátorok, saját belső fejlődésének és háztartása berendezésének útjába minduntalan akadályokat gördítsenek.“

Nyiltlevelek rendőrfőnökhöz.

III.

Kérem igen szépen a rendőrfőnök urat jöjjön velem! Tegyük egy kis sétát, mialatt egy néhány okos szót is válthatunk!... S mivel ép sétálni indultunk: a sétáról, mintegy önkéntelen eszembe jut, hogy ilyen sétákat nem ártana hetenként kettőt-hármat is megtenni a város más, más részeibe, s némelykor bizonyos, s nagyon kellemetlen illat vezetése nyomán benézni egyes helyekre s mert van itt, fájdalom nézni, és látnivaló egész a csömörig, egész a choleraig!

Tisztaság, rend, ez jelszava, ez éltetője a mai polgárosult világnak!... E kettő alapja az emberi nem boldogságának, fennmaradásának s elterjedésének; e két szóba minden, de minden benne van!

Erre ön azt mondja, hogy ez így elméletnek megjárja, de el ne tévesszem szem elől, hogy a gyakorlat ezt vajmi sokszor kijátszodja, hogy itt igen vastag fejű magyar és székely emberekkel van olykor a rendőrfőnöknek baja, a ki nem enged, a mint szokta mondani magának az ur istennek is!

Az lehetséges, hogy olykor ily emberekre is bukanhatni, de hát mire való a törvény és a rendeletek, határozatok?!... A törvénynek engedelmeskedni tartozik minden igaz, becsületes polgár!

És ha nem?!

Akkor reá mondja az ember, vagy épen reákiáltja, mint a csendőrt tett volt egy román emberrel: „muszáj!“

„Dake muszáj: bukurosz,“ mondta volt nyomban utánna — a román ember.

Ha meg kell lenni: örömet! Igen bizony a kecske sem menne örömet a vásárba, de — — a gyermek sem menne magától örömet az iskolába, de. — — A törvény áthágó, megszegtő átadja az ember a törvénytisztségnek, majd ez azután elbán vele, megtanítja kesztyűbe dudálni! Ez nem tud ismerősről, komaságról, atyafiságról!... A biztosságot a rendet kell kívánni. Ohajtani minden igaz embernek, mert ma én, holnap ő bánja meg a rendetlenkedőket. Ép így vagyunk a tisztasággal is! Egyes rest, tunya, piszkos embert megtámadnak a férgek; egyes helységet inkább megtámad a járvány. A járvány olyan, mint a szikra, ha oda hull, hol gyuananyag van: gyújt; ha nincs: elalszik vagy tovább megyen!...

De már messze haladtunk uram! az egyik főutczából önkéntelen egy mellékutczába értünk, s ha már itt vagyunk: nézzünk egy kissé széljel, mert van itt látnivaló elég! Ott ni egy ház előtt hosszan három vastag borona-fa, amott egy kissé tovább meg tizenhárom vagy huszanhárom vékony és vastagabb cserefa van egymásra halmazva, menjünk feléjük!... Ez utóbbinál látja ön uram, hogy sorban állat, s emberi hulladékok, vulgo trágya halmocskák vannak czine sorban!... Nézzen be a fák közé: ott egy döglött ruczafru, nézzen beljebb egy döglött macska vicsorító fogsorai, milyen szépen mintegy mosolyogni látszanak felénk, nézzen beljebb valami fészék formában, a pálczámmal, ha elérném megbolgátnám, ha vajjon nem lesz-e poczegér fészék;... nézzem még beljebb —

Ah! de milyen rothadt bűdös szag van itt, ki nem állhatom!

No látja uram azalatt a farakás alatt foly el az utca patakja, s az alá a fák alá ki tudja, mióta és mennyi döglött kisebb-nagyobb állat hullája odaszorult, s az adja azt a döglötes, megromlott szagot! Mit gondol? hány ily fa-rakás, fa-halmaz van ebben a hires, nagy száju városban?! Városszerte legalább is 2—300... Ez annyi: mint annyi kisebb-nagyobb miázmáfészék, és ezt a bűdös szagot naponta, gyakran éveken által szagolni kell a jövőmenő polgároknak, s mindenkinek. Azok mellé a farakások mellé ül le az inasok ide-tova minden időben járókelő, kóborló, leleményes, mindent kijátszó serege; ide ül le a cselédség, ide ül le a napszámos némelykor fényes nappal, miután előbb szétnézett, hogy nem jön-e valaki vagy nem látja valaki innen-onnan; ide, vagy itt áll meg a him-kutya egyik lábát felemelve, vagy leku-czorogva nyomorúságát elvégzendő; ide —

Hát mindezek után azt kérdelem ön, hogy százszok vagyunk-e mi, hogy mint a peteleiek dicsekedőleg mutogassuk egynek is, másnak is, hogy ennyi, meg ennyi fánk van föltre beszerezve, ilyen meg ilyen gazdák vagyunk, ha sok fánk van: legyen hozzá udvarunk, vigyük be oda; ha igen kurta az udvar: akkor fűrészeltesük el, de ne legyünk senkinek, annál inkább egy egész város népének sok tekintetben hátrányára, kárára, rendetlenkedésére ezekkel a kisvárosi fogásokkal!

Hát mindezeket, hogy lehet segíteni?

Adjon ki uram egy kemény rendelést, hogy három nap alatt minden ember vitesse be udvarába az eddig nemely helyt 3—4, s még több év óta ott hevert faraká-

sát, s ezzel vége van a sok piszkos fészeknek, vége van egy néhány nyílt, szabad árnyékszéknek. És ezzel vajmi sokat nyerünk egészségi s csinosági tekintetben! Hát még az a nagy alkalmatlanság, hogy ezeket a farakásokat gyalog és szekérrel járónak örökösön kerülni, ügyelni kell s annak ellenére hányszor beleakad a jövő-menő embereknek lába, gunyája, a szekerekkel járónak tengelye; hányszor, legkivált éjjel, sötétben megbotlik az arra járó ember lába s esik s üti tejét a boronák, cserefák közé — mondjuk ez is ér valamit! De ki tudna mindent elbeszélni, mennyi mindenféle káros, kellemetlen dolgoknak a teremője, okozója csak egy-egy ilyen fa-halmaz, hát aztán 2—300 ennyi?!

Tyű a nyüstyit: — hogy Sanyi bátyánk szavaival éljek, mennyi minderről akartam e levélben említést tenni, s imé már ezzel is annyi hely és idő telt el, hogy már a szomszédasszony-ként éjjelre járván az idő, s a bőbeszédűséggel fel kell hagyni mára, azaz: ez alkalommal jóéjszakát kívánni; de még egy tárgyról, míg a kapu ajtóig kikisérne a házigazda — már e lapok t. szerkesztője — nagy szaporán még egy lelkiismeretbe járó, s könnyen megeshetik ép emberélet megmentés ügyében teljes lehetetlen, mondjuk, hogy ez alkalommal említést tegyek; lelke legyen aztán a rendőrfőnök urnak rajta, ha ha elmulasztja s valami szerencsétlenség történik miatta!...

A mint az ember fia a „Szent-Miklós-utczából“ a „Régi-baromvásár utczába“ betér balra: 697. ház szám alatt, annak az utca felőli részében; hogy jól megmagyarázzam: ép t. Urr György tanár ur lakó-házával átelleni házan van két elmállott, elporlott, elhasadozott téglakémény, hihetőleg még 1111 ben épülhetett, mert ezeket csak az ige tartja: míg azonban ezeket a régi kincseket Romer Floris régészeti tudósunk megvizsgálhatná: jó lesz leszedetni, mert egy szél kell, s igen könnyen egy vagy két történetesen ott elhaladó becsületes embert, vagy ott elhaladó terüs szekeret, kocsit emberekkel s marhákkal együtt agyonüthet!

Hány ilyen tárgynál kell még, hogy eszembe jusson: Dixi ex salvavi animam meam!

XXVII-ik közlemény a „székely pályadíj“ alapról.

A mult hét folytán adtak nállam a Székely pályadíj-alapra Gyergyai Árpád orvostudor 5 frtot, László Péter 1 frt 60 kr. Bodrogi Sámuel nagyszabeni ev. ref. pap 2 frt. Maros Ujvárról Grün Izrael 25 frtot, Grün Izsák 1 frtot, Grün Mihály 1 frt, Grün Salamon 2 frt, Langfelder Dávid 1 frt.

Szabó Barnabás, szigorló orvos Pestről személyesen adott át nekem e napokban „Buda-pesti gyűjtés“ cím alatt 66 forintot, mint a következő igen tisztelt tudósok és hazafiak nemes adományát: Dr. Wagner János egyetemi tanár 5 frt, Dr. Arányi Lajos egyet. t. 5 frt, Dr. Lumnicez Antal egyet. t. 5 frt, Dr. Poor Imre tanár 5 frt, Dr. Siklósy tanár 5 frt, Darvas Ignáncz fogalmazó 5 frt, Kapocsi Mór ügyvéd-jelölt 5 frt, Máthé Dénes orvos nev. 5 frt, Gidró László ügyvéd 3 frt, Szombattalvi Albert ügyvéd-jelölt 3 frt, Dr. Antal Géza tanárségéd 2 frt, Dr. Wallaszky Lajos kórh. orvos 2 frt, Dr. Marosy Kálmán, Dr. Csillag Zsiga, Dr. Csiki Gerő, Haneker Ferencz, Dr. Lipcsy László, Simon Lajos, Bód Lajos, Boltresz Frigyes, Rabaközy Gellért, Hankó Ödön, Kriszhaber J., Dr. Janny, Csizsér János, egy göbbé, Amira Imre, Andrássy József egy-egy forintot.

Ugyancsak Pestről Bacsoni Mátyás orvos t. hallgató beküldött hozzám 16 forintot, mint Kis Gergely műegyetemi hallgató gyűjteményét a következő honfiaktól. Márk Károly mérnök 2 frt, Sebesi Béla 4 éves techn. Szabó Jenő 3 éves techn. Szabó Imre 5. éves technikus. Csákány Elek 2. éves technikus, Novák Antal 3. éves techn. Bodó Ferencz 3 éves techn. Kovács Gyula 5 éves techn. egy-egy forintot, Farkas Albert 2 éves technikus 2 frt, Barátosi György 3 éves techn. Boeskor Árpád 3 éves techn. Lázár Imre 3. éves technikus, Kovács Domokos 2. éves tech. Csép Albert 3 év. tech. egy-egy frtot.

A mai nap Takarékpénztárba tettem a hozzám begyűlt 120 frt és 60 krt, kamatozik tehát együtt: 6332 frt 40 kr, fizetetlen van 10 forint 36 kr, az egész pályadíj-alap: 6342 forint 76 krajczár.

Kolozsvárt, aug. 21. 1873.

Jakab Elek.

Mi hír külföldön?

— Franciaországban a Broglie herceg beszéde foglalkoztatja a közvéleményt. Ezen beszédet a herceg, egy tiszteletére adott disztrakción mondotta. Múlti egyebek között a harcosok, melyre a kormány készül, s mely nem a fennálló intézmények nem a közvélemény, hanem tisztán a társadalmi rend felforgatására célzó törekvések ellen fog intézkedni. Ezen harcz — szerinte — soká fogtartani s csak akkor érhet véget, ha a társadalom minden fentartó elemei összpontosulnak Mac-Mahon körül.

kit a gondviselés küldött Franciaország megváltására. E beszédet, mely természeténél fogva, számos homályos czélzást tartalmaz: a francia sajtó különbözőleg fogja fel. A köztársasági lapok következtetik, hogy a fusiói kísérletek hajótörést szenvedtek. A jobboldali közlönyök minden törekvése oda irányul, hogy a köztársaságiakkal elhitesse, hogy ezuttal senki sem gondol a köztársaság megbuktatására.

Spanyolországból kedvezők a hírek. A Carjistik több helyen megverettek, Asturia tartományból teljesen kiszorítottak; a carthagenai ostromlottak élelem hiány miatt fél adag élelemre vannak szorulva, minélfogva hosszabb ellentállásuk alig bihető. Ezeken kívül a cortes 135 szóval 73 ellenében Castelart választotta elnökövé. Castelar gyönyörű beszédben festi a helyzet azon veszélyeit, melyek kényszerítik őt, hogy e még nem érdemlett állást elfoglalja. Kinyilatkoztatja, hogy teljes szíllásszabadságot fog fenotartani, de a személyeskedést nem tűri el, hogy ő foederalista, mert a foederatio elkerüli a dictaturát, hogy ő mindenek fölött a nemzeti egyseget s az ország integritását akarja. A tekintély és rend nagy szükségét hangsúlyozza, mert a köztársaság elenyésznek, ha a rend meg nem szilárdulna, a köztársaság halála pedig a szabadság halála lenne.

Rómából angol lapok azon különös hirt bocsátották világgá, hogy a pápa kész lenne a Németországi válasos villongást kiegyenlíteni azon feltétel alatt, hogy az Oloszországban felmerülhető zavarokba nNémetország nem fog beavatkozni. Hát a hirhedtt „non possumus“ hová lett.

A nyáj és pásztora. Évek mulva a midőn mi már nem leszünk, porban játszó unokáink olvasván Tolnai Lajosnak szellemdus elméműveit, gyönyörködven mindnyájunkat túlélő költészetében, csodálkozva fogják kérdezni: ugyan mi lehetett annak az oka, hogy e szellemdus pap nem tudott megfélni hiveivel, s hogy a hivek nem tudták megbecsülni azt a papot, kinek irodalmi művei s költői alkotásai oly nagy elme és szivgazdagságról tesznek tanuságot?!

Nem akarunk most ezen kérdésekre felelni, hiszen mi szemtanuk és kortársak ismerjük e kérdésekre adható feleleteket — mi ezuttal csak reámutatni akarunk azon kellemetlen viszonyra, mely az egyház hivei és papja közt létezik. — A mi egyházunk nem azon nyájhoz hasonlít, mely békés megadással követi pásztorának intéseit, hanem azon nyájhoz, — ha volna ilyen — mely fellázadt pásztora ellen; a nyáj kósai öklelő szarvval állanak a pásztor előtt, a pásztor kezében felemelt bottal fogadja nyája támadásait. Az a két fél, mely arra volna hivatva, hogy karöltve járjon egymással, az egyetértés és szeretet melegével ápolja az erény és erkölcsiség virágait, két torzszalkodó ellenségként áll szemben egymással, oly harczt folytat, melyben nem ők, de az egyház és vallásos élet fognak szomorúan elvérezni.

Legyen szabad nekünk, a kik a küzdő felek közül egyikhez sem tartozva, aggódva nézzük e kárhuzatos küzdelmet, egy pár őszinte kérdést intézni a hadakozó felekhez.

Az egyház hiveihez intézzük első szavainkat. Ugyan mi hasznót remélnék önök a folytonos insultusokból? Lehet-e áldásos következménye a meg nem gondolt demonstratioknak? A demonstratiokat mi a szenvedély kiűrléseinek tartjuk; insultálni valakit háza elébe vitt macskazenével, beverdesni ablakait még az utcán is a brutalisok közé sorozzuk: a templomba vinni át az insultust, templomba dobálózni a szenvedély sarával oly cselekvény, melyre az emberi nyelv szótárában nem tudunk méltán sujtó elnevezést találni. Bizony nagyon betegnek kell lenni a moralis életnek ott, hol a templomba is bevisszik a szenvedélyt és gyűlöletet! Nem tartjuk mi azt valami főbenjáró bűnnek, ha egy laicus egy kedves halottat elparentál, csupán nevetséges dolog, ha a csizmadia papi functiokat ölt magára; olyan formán veszi ki magát, mint a mikor négy éves kis unokánk állára szakált, orra alá bozontos bajuszt kötve mutatja be magát a család többi tagjainak — az egész csak nevetséges. Hanem, nem kellene felejtetni, hogy míg a családi életben elmosolyodunk a nevetségesen: vallási szertartásokban a nevetséges botránkozásra ad alkalmat.

S ön tiszt. Tolnai Lajos ur! mi hasznót remél abból, ha a torzszalkodásokat torzszalkodással fogadja? A természettanban tudunk arra példát, hogy a sugár egy más sugárral bizonyos módon összetalálkozva kioltja egymást, de van-e arra példa az emberi cselekvények történetében, hogy a torzszalkodást torzszalkodással lehetne elenyésztetni? Ön kisujjában van a Jézus tana, minden nap elmondja: „és bocsásd meg a mi vétkeinket, miképen mi is megbocsátunk stb.“ mégis a helyett, hogy ha őnt követi dobja; a szeretet kenyerével dobja vissza a megtámadókat;

bosszusága villámait szórja ellenei közé. Egy különös jelenségre ad ön alkalmat; míg irodalmi műveiben oly nagy psychologusnak mutatja magát: az életben ugy cselekszik, mintha legkissebb notioja sem volna a lélektanról. Ha ön fényes szellemi tehetségeiben az okosság is feltalálható volna; egyházi állapotaink nem jutnak vala oly szánandó helyzetbe, hivei közt a szeretet és egyetértés szelleme laknék, őnt a kis Erdély első papjai közt említhetnék. S ezzel ellentétben hová sülyedtek egyházi állapotaink? Az azokat figyelemmel kísérő idegent azon igazságos ítéletre jogosítjuk, hogy ami egyházunk alapelveit nem Jézus erkölcsi tanai képezik: szeressétek egymást, bocsássatok meg egymásnak stb.. hanem valami hottentot felekezetnek fogadtuk el alapelveit, hol a bosszu, megtorlás és gyűlölködés az erények közé soroztatnak.

Hanem a jó ösvényre térni soha sem késő tisztelt harcztoló felek! gondolják meg önök, hogy ez ingerült torzszalkodás felforgatja egyházi életünket, aláassa az erkölcsiséget, s kiirtja gyermekeink kebléből a kegyeletnek minden érzését. Azt az egyházat, mely évekkel ezelőtt disze volt e bércezes hazának, mely a szeretet melegénél egykor oly szépen virágzott, ily fölforgott és tönkrejutott állapotban, akarják-e önök átadni az utókornak?

Gondolják meg, hogy e földön a szenvedély a legrosszabb tanácsadó.

Choleraesetek városunkban.

Aug. 28-ától 30-ikáig megbetegül 3, meghalt 2, gyógykezelés alatt van 1.

Mi hir városunkban?

— **Városunkból és Marosszékről** kitüntetést nyertek a bécsi világkiállításon: b. Apor Károly bora-raiért érdemérmét, főfalvi tisztabuzájáért dicsőítő oklevelet; Almási Lajos bora-raiért érdemérmét; László Samu szijgyártó munkáért dicsőítő oklevelet. Vorell József dicsőítő oklevelet; Fall Károly lábbeliekért érdemérmét. Gegesből Bojtha Rózália, Nagy Lujza és Orbán Elek né házai szövetekért dicsőítő okleveleket.

— **Iparosaink,** kik a múlt héten, adakozásokból begyűlt összegből segélyezve a világkiállításra indultak ezek: Koos János lakatos mester; Lőcsei Imre könyvkötő segéd; Németi Gusztáv asztalos segéd. Pünköszt József kőműves segéd; és Baczkó János szabó segéd.

— **A ref. egyházi képviselő-testület** közelebből tartott gyűlésében a következő polgártársainkat választotta meg papkandidáló biztosoknak; Hincz Miklós, ifjabb Hincz Dániel, Soos Kálmán és Dabóczi Imre.

— **Szerencsétlenség.** Egyik helybeli vendéglő pin-czerje egy kisorsolándó revolvert mutogatott a jelenlevőknek, a revolver egyik csőve töltve volt, elsült és az ott levők közül mellbe lőtt egyet. Ugy halljuk, hogy a seb nem halálos, — de ez eseménynyel eléggé ki van mutatva azoknak helytelensége, kik a töltetlen fegyver előtt is ovakodókat le szokták nevetni. Ebben a szerencsétlenségben a revolver tulajdonosa a legnagyobb hibás, miért hagyott töltést a kisorsolándó fegyverben.

— **Különös szokást** vett fel színházba járó közönségünk, t. i. sokan 3—4 éves kis gyermeket hoznak az előadásra: a kis gyermekek némelyike, igen rövid ideig csak tűri a mulatságot, hanem végre is, unalmában és félelmében nekikeresedik és hangos sírás-rivásával zavarja a hallgatóságot és a játszókat, s végül azoknak okoz legtöbb kellemetlenséget, kik odabozták. Bizony ez is falusi szokás.

— **Mult szerdán rendkívüli** élénkség uralkodott és vert porfelleget a piaci sétányon; a helyi első zenekar mullattatá a közönséget, százszor hallott és nagyrészt már megunt darabjaival; egyébiránt mostani, körül-ményeink közt egy kis változatosság is eseményt képez, mire természetesen igen ritkasága is befolyással van.

— **A maros-vásárhelyi** löversenyek sorozata. Megtartandók az 1873. évi október 5-én. 1. Város dija 25 darab arany. Futhat minden ló. Távoltság 1½ mfd. Teher 3 évesre 110 font, 4 évesre 120 font, 5 éves és idősebbre 130 font. Telivér 7 fonttal több, mén 5 fonttal több. Tétel 10 arany, fele bánat. — Második ló tételek felét kapja. Nevezési zárnaptól sept. 17. 2. Gátverseny 300 frt o. é. (Adja a maros-vásárhelyi lovaregylet.) Futhat minden ló. Távoltság 2 mfd. 10—12 láb széles árokkal és 3—3½ láb magas gátokkal. Teher 3 évesre 130 font, 4 évesre 141 font, 5 éves és idősebbre 146 font. Telivér 5 fonttal több. Tétel 50 frt, fele bánat (ha nem indul 3 ló, nincs futás) urlovarok színeikbe. Nevezési zárnaptól sept. 17. 3. Földészek versenye. 4. Hölgyek dija. Futhat minden Erdélyben ellett és felnevelt ló. Távoltság 1 mfd. Teher kiegyenlítés nélkül. Tétel 20 forint. Urlovarok színeikbe. Nevezés az oszlopnál. Megjegyzések. 1. Mindenik dija 1873-ban nyilvános idomár keze alatt nem volt lovak számára. 2. Minden pályázó ló után a hányszor indul, gyeppénz 5 forint és indulás pénz 5 frt. fizetendő az egyet pénztárába. 3. Mely lovakért a tét vagy bánat összeg a versenyek előtti napon esti 6 óráig le nem fizetnek a titkárnál, versenyre nem bocsáttatnak. 4. Teherregységül a vámfut, távoltságul pedig az angol mfd. szolgál. 5. Mindenemü tudakozások, bejelentések vagy nevezések, ily czim alatt: gróf Teleki Géza Maros-Vásárhely, Gernyeszeg intézendők. Gróf Teleki Géza, 1. e. titkár.

— **A helyi önképztő** iparos segéd-egylet dal- és tánczestélye a helyi első dalárda közreműködésével folyó hó 16-án tartatott meg. A tánczestély mindenként sikerültnek mondható, a mennyiben a jelen volt közönség folytonosan vig kedélyhangulattal mullatott. A helyi polgárság az ellenünk tanusított közönyt még szerény tánczestélyünkre is kiterjesztette, legalább ezt kell vélnünk mert estélyünkön a polgári elem legkevésbé mely képviselve. A tiszta jövedelem volt 26 frt 56 kr, melynek fele részét 13 frt Szöllősi Sámuel urnak kézhez szolgáltattuk. Földfízettek: Domokos Antal 5 frt, Kondrai István 2 frt, Dósa Miklós 1 frt, Szappanyos Antal 1 frt, Csapó-Ferencz 50 kr, König János 50 kr, egy halpárti 50 kr, egy pártoló tag 50 kr. N. N. 50 kr. Összesen 11 frt 50 kr, melyért nevezett urak fogadják köszönetünket. Bányay Antal egyleti jegyző.

— **A „Szurdék“ ügye** csak nem akar előbbre mozdulni. Ha a főfenékben összehányt giz-gaz egészséges ép földdel való beburkolása elmarad: az eddigi munka is füstbe megy: egyetlen egy erősebb-féle záporosó elegendő lesz arra, hogy az egész főfenéket ismét kikotorja — ismét ott leszünk a hol voltunk. Sokan vagyunk, a kik csodalkozva kérdezzük egymástól: ugyan miféle lidércnyomás feketik ön ismert tevékenységére tisztelt polgármester ur, hogy nem tudja megszabadítani a várost a rondaság és betegség e szörnyű fészkektől! Felhívjuk tisztelt főispánunkat: jöjjön segítségére polgármesterünknek, egyesített erővel tán sikerülend az álkövet elmozdítani, sikerülend a főfenék beburkolása és plánirozásával városunkat egy derék piaci térrel megajándékozni, mire különben is nagy szüksége van városunknak.

Szinészet.

E hó 23-án a „Lowoodi árva“ került színre. Currer Bell világhírű regényének ez eléggé sikerült dramatizálása. Birchpteifertől, kedvencz darabja a magyar közönségnek s minden színidényben szívesen vállalkozunk, hogy egy szer megnézzük s végig érezzük Jane keserveit, küzdelmeit és diadalát. A színésznő, ki e jellem szerep személyesítésére vállalkozik, egyként kell, hogy rendelkezze a viharos szenvedély erejével, tüzes szípkázásával és a mély és gyöngéd érzelem szelid melegével. S Dobozi Lináról a rágalom sem mondhatja ezeket el. Az első felvonás viharos szenvedély kitörése nála jobbra csak habarásban, katonás pattogásban nyilatkozott; a bemutatási jelenet szenvedés nélküli önértetessége meglehetősen kacszárságba hajlott; a végjelenet szerelmivallomása pedig az önfeladott felmagasztaltság himpora helyében meglehetősen vastag esztű szinpadí mázolás tüntetett föl. S. Dobozi Lina oly kevéssé mélyedűt bele a makranczoshól nemes emelkedett jellemmé tisztult Jane szellemébe, hogy ott is, hol tagadhatlan szinpadí jártassága nyomán valamit nyújtott: a bravour volt, mi előtérbe tolult, de nem az elragadó érzés, mely együttérzést viv ki. Még csak a külformákban is sértő botlásokat követett el. A téli sétáról visszatérő egyszerű nevelőnő, kinek épen egyszerű ruházataért küld a lord rózsaszín ruhát, hosszú uszályos (!) fekete atlasz köntösben jelenik meg, scot-szalag szegélyzettel, tarka-barka derék-csokorral!! A vallo-mástétel jelenetében, midőn Rochester hévvel kiált föl: ne vess rám oly átható tekintetet!! a mi Janeünk félrefordulva mosolygott, s utólag lopta Rochester felé arcát. A lepeggő, vontatott hanghordozás sem hinnők, hogy a mély érzés kifejezése lehetne, legalább nem oly általánosságban, mint S. D. L. használá. Szóval, sok örömrünk e szerep személyesítőjében nem igen volt, s mi azt hisszük, ha Georgine (Vinceze Mariska) és Jane szerepet csinálnak vala: a siker bizonynyal teljesebb lesz. Így Vinceze Mariska sem birta azt az erőt és életet visszaadni, mely a lady jellemében rejlik, míg Jane szelid érzelmessége bizonynyal jó kezekben lesz vala nála; S. Dobozi Lina pedig épen alkalmas személyesítője lehetett volna a számító érdes kacszárnak.

A nők közül, egészben véve Kovácsné asszony állta legjobban helyét. Az ő Reed asszonya az előitéletet, értelmetlenül szerető s vaktában elnéző anyát és utolsó leheletéig gyűlölködő nőt meglehetősen tüntetű föl. Szerepét tökéletesen tudta, s ha arc és tagjátékának több hajlékonyságot birna adni: e szerepe ellen kevesebb kifogást tudnánk tenni.

Kovács Gyula, leszámítva első belépte tulhajtott darabosságát, megkapóan játszta Rochestert. A végjelenetben az igaz, mély érzés hangja tört ki szíve közepéből, de S. Dobozi Lina mesterkélttsége annak hatásából is sokat vont le. Szentgyörgyi az árvaházi főnök kis szerepét elég jól alakítá, bár láttuk ezt tőle sikerültebben is.

Alorvos Lepatesek János urtól Szász-Régenből egy levelet kaptunk, melyben felhív bennünket adnók ki az ellene irt czikkecske sugalmazójának nevét. Az ilyen követelésekre ugyan, csak a sajtóhatósággal szemben tartjuk magunkat köteleseknek felelni; mindazonáltal jelen esetben semmi okunk nem lehet a titkolódzásra, mint

Butyka Dezső orvosjelölt ur által, — a ki nekünk a dolgot elbeszélte — a következő levél közreadására vagyunk felkérve.

Igen tisztelt tanár ur!

A „Székely Hírlap“ aug. 23-iki (66) számában „dűrczkölő“ czim alatt megjelent, s személyemet érdeklő közleményre, melyben Lepatsek János megyei orvos ur annyira meg van róva, kérem az igazság, úgy szintén egy általánosan becsült és tisztelt férfi becsületének megtartása érdekében a következő helyreigazítást közre tenni: Igaz ugyan, hogy a t. orvos ur kissé önkényűleg bánt el velem, midőn a megijedt vendéglősnére hallgatva, továbbittatásomban közreműködött, tudtam nélkül bérkocsit fogadván s ezt csak akkor adván tudtomra, midőn már a bérkocsi megfogadva s előleg adva volt. Hirtelenében magán szállást számomra kapni nem tudott s én igazán terhére voltam, miért hibetőlég gondolván, hogy az utat kibirom, majdnem *moralis kényszert használt*, megemlítvén, hogy Maros-Vásárhelyt mily felséges kórház van. Ez a t. megyei orvos urat, ki az előtt is, és főleg azután engem szívéllyességgel elhalmozott és szívóságát irányomban többszörösen bebizonyítá, *(igaz ugyan hogy egy kissé post festa)* meg lehet kissé elhírtelenkedett, s a helyzet zavarában elkövetett tette volt, s hogy ilyen eljárás épen nincsen természetében bizonyítja az, miként emberbaráti gondolkodásaiért és humánus magaviseletéért az egész megyében köztisztviselőt tárgya, minek magam is a megye több pontján működvén, tanúja voltam annak, hogy atyjaként szereti a köznép. Ő bizonyára tulbecsülte erőmet, mert különben, főleg kartárssal szemben *más eljárást követ vala*.

E helyreigazításom közzétételét kérve, maradok a t. szerkesztő urnak stb.

Szász-Régen, augusztus 28. 1873.

Eddig a levél; mire az a rövid észrevételünk van: hogy mi az incriminált cikkben egy szóval sem mondottunk többet, mint a mennyi e levélben előadva van.

Butyka ur menteni akarja Lepatsek urat, azonban a legjobb akarattal sem tudja — ez egy dologban — tisztára mosni. Szerk.

Törvénykezés.

A m.-vásárhelyi m. kir. ítélő tábla nyilv. ülésében az 1873. év sept. hó 1-ső és következő napjain következő ügydarabok fognak előadatni.

I. Tanács polgári ügyekben.

Binder Mihály k. t. r. bíró által.

Mayer Ign. s t. Sombori E. a m. n. sombori hid s vásárvám i., Dán L. Sora Comán Bera s társa e. egy rét

i., Kerpenisch község Sz.-Orbó község e. határfelosztás i., Knopp H. hagyatéki ügye, Jakó F. Benedek J. fölül előjegyzés i., Tontsch A. s t. Martini S. Kata hagyat. e. okmány megsem. i., Gidáli J. Csaskói G. e. adósság i., Eiegler J. Thoma M. s t. e. kártérítés i.

Csergedi János k. t. r. bíró által.

Kucsmanu Antal Grosz Herman e. 46 frt i., Moldelka Tódor Dazs Dumitru e. 85 frt i., Nicolau Eva Moldár Tódor e. 21 frt i., Platner György Keszler Károlina e. 37 frt 87 kr. i., Demeter Béla és társa Frank János e. som. visszahely. i., Moráriu Nicolae Corchessiu Juon és t. e. som. visszahely. i., Gurariu község Hanzu Szafta e. 57 frt 75 kr. i., Máté Pálné Teleki Lajos e. 13 frt i., Nagy János Balló Sámuel e. 109 frt 55 kr. és 100 frt i., Dániel Mihály és Ödön Bacitia Nicolai s t. e. 40 frt i., Melik István Roska Gábor és t. e. 100 frt iránt, Sicoe Áron Prunculu Petrik Dumitru e. 80 frt i., Gál Alajos Benkő Gergely e. 38 frt i., Gyalai József és társai Dumitrean Nicolae 14 frt 80 kr. i., Marginean Pável Gy. Fehérvár várossa sétatéri alapja e. 627 frt i., Viorel Mihály Fried Albert e. 15 darab fa faszteá iránt.

Déési Farkas k. t. r. b. által.

A néhai id. b. Toroczky József nevén Vidaly és alsó szőlősvai kárpótlások kiutalása i. ügye, Jósá Gergelynek mint Molnár Andás gyámjának özvegy Jósá Lajosné e. végrendelet érvénytelenítése i., Sepsz sz.-Gyögy községe felgeresnek Korch László e. 302 frt 55 kr i., Pap Ilia felperesnek Makkai Anna Fodor Józsefné ellen szerz. telj. i., Rothenthal Henrich és Tnri Berta Baruch Jeremiás örökössei ellen haszonbéri szerződés megszünt i., Genesi Albertnek Moldován Prekub s t. e. telekk. ügy i., Kovács István s t. felperesnek Szépviz községe e. birt. i., Szakács László s t. Sándor Imre e. 94 frt 28 kr i., Kardea Mátyásnak Dánfalva községe e. birtokhab. i.

Pogány Károly k. t. r. b. által.

Pureselir Juon s t. Stanics Tódor e. birtokhab. i., Fosztó Benedek Nagy Pál e. kártérítés i., Toth György Bölöni Barabás Sándor e. tartozás teljesítése i., Veigel Ferencz Szász György e. kártérítés i., Zagoni Ferencz s t. Nagy Lőrincz e. 50 frt s jár. i., Hrizánovszky Károly Pilaus Antal e. ingók i., Bencze Mihály Konez Ferencz e. kártérítés i.

III. Tanács bűnügyekben.

Tribus Antal k. t. r. b. által.

Aronschon Mórnak Schreiber Frigyes e. szerződés felbontása i., Popp Togyernek Pop Juon e. kölcsön i.,

Nagy Albertnek Tódor Jósif e. haszonbér hátrálék i., Hamlet Józsefnek Deutsch Emmánuel e. tartozás iránt, Muszta Józsefnének Józsa Juon e. kártérítés i., Dániel testvéreknek Zsakó János és társa e. 115 frt 84 kr i., Nisztor Filimon és társa a r. k. püspöki uradalom ellen szerződés teljesítése i., Zzurka Györgynek Simion Tanász l. Mihaila e. fekvők átadása i., Volf Józsefnek Gocsmáu István e. 229 frt 40 kr és 81 frt 73 kr i., Zámfir Juonnak Mesiotá Katalin e. 40 frt i., Türk János és társa k. czégnek Schéster András e. 55 drb ezüst huszas i., Hornberger Józsefnek Jakszi Juliánna e. 40 frt i., András János örökösseinek Bukur Onea e. 100 frt i., Haimanu Lázárnak König Anna e. 58 frt 53 kr i., Dsuri Tómanak Drágomán Juon s t. e. birtokhab. i., Prasmár községének Thierkes Márton e. som. vh. i.

Pipos Péter k. t. r. bíró által.

A szász nemzeti egyeteme Plonka Anton e. bérszerződés érvénytelen Hogm Gavila Sueaga Vaszilie e. 31 frt 50 kr. i., Juhász József, Urbán Hugó e. biztosítás i., Kelemen Andrásné s társ Kelemen Pálné e. 300 frt i., ugyanannak ugyanaz e. 160 frt i., Brusiu Girela Juon Beleiu Constantin e. som. yisszah. i., Filep Pheebusz Morothi Kosztán e. birtokhab. i.

Bécsi tőzsdei árkeet

(Aug. 18.)

5% metallique	68.60
5% nemz. államkölcsön	72.75
1860. államkötvény	102.25
Bankrészvény	974.—
Hitelrészvény	237.50
London	111.10
Ezüst	104.85
Arany	—.—
Napoleon arany	8.86
Földteh. ment. kötvény magyarhoni	77.—
" " " temesi	75.—
" " " erdélyi	75.50
" " " horvát-slavon	77.50

Felelős szerkesztő MENTOVICH FERENCZ.

Főmunkatárs és a jogirész vezetője: Kuti Albert

HIRDETMÉNYEK.

(79)

2-3

A maros-szentgyörgyi és szentannai vadászati jog az 1873/4 évi vadász idényre haszonbérbe kiadó. A feltételek iránt értekezhetni tulajdonos m. Máriaffi Albert úrral M. Szt.-Györgyön és ügyvéd Szathmári Mihálylyal M.-Vásárhelyt.

Fogfájás ellen.

Ezen ugynevezett valódi indiai kivonat elmulaszt rögtön minden fogfájást, még azon esetben is, ha a fogok ódvosak.

Azert ezen híres szert minden háznál tartani nagyon ajánlatos.

Kapható: Maros-Vásárhelyt, egyedül

(73) 4—* Fogarasi J. Demeter-nél.

(10)

38-52

Galéne-befecskendezés.

Gyógyít fájdalom nélkül 3 nap alatt minden húgycső-kifolyást, úgy most keletkezőt, valamint kifejeletet és egészen idültet.

Központi főraktár az osztrák-magyar birodalom számára:

Maager Vilmos, Bécs, Bäckerstrasse 12. szám

ára használati utasítással: 3 frt 70 kr. Pesten TÖRÖK JÓZSEF gyógyszerésznél

(23)

23—*

Népszerű gazdasági munkák.

Kaphatók: Wittich Jzsef könyvkereskedésében Maros-Vásárhelyt.

Mezei gazda népszerű vezérkönyve, a mostani viszonyokhoz alkalmazva. Irta: Galgóczy Károly.

I. rész általános földmivelés ára 80 kr.

II. rész az állattenyésztés ára 80 kr.

Kertészet kézikönyve, utasítás a konyha kertészet, virágmivelés és gyümölcs tenyésztés körében, a legújabb kútfők után írták Galgóczy K. és Farkas M. 80 kr.

Magyar méhészkönyv, vagy utasítás a sikeres méh tenyésztésre. Irta: dr. Farkas Mihály. 50 kr.

Ügyes Mari, a kis konyhakertésznő, oktatás a zöldségtermesztésben 50 kr.

Juhtenyésztés és gyapjuismeret, a juhbetegségek ismeretével és gyógyítás módjával. 50 kr.

Gyakorlati és elméleti sertés tenyésztés. A magyar gazda közönség használatára: Írták: Dely Mátyás és Mihály. 50 kr.

Apró majorság, vagy a baromfi-tenyésztés czél szerű módja számos fametszettel. 50 kr.

A boglyár gyümölcsök, u. m. ribizke, köszméte (egres), málna, szeder, eper, borbolya, afonya, boroaka, szőlő, füge és granát alma, czélszerű és jövedelmező termesztése. Különös tekintettel a szőlőlugas művelésre. 50 kr.

A dinnye tenyésztés foglalatja és a legjelebb honi és külföldi csemege fajok ismertetése, írta Dr. Farkas Mihály számos ábrával, ára 50 kr.

A fatenyésztés, olvasókönyv népiszkolák használatára. írta: Lukács Sándor, ára 40 kr.

Gazdasági lőtenyésztés, pályamű, írta: Tompa Béla, számos ábrával, ára 1 frt.

Az ügyes szakácsnő, legczélsebb leírt főzés-mesterség középosztályu magyar konyhák számára 40 kr.

Legújabb és megpróbáltabb magyar szakácskönyv, utmutató 1044 legjobb ízű étel főzésért Irta. Németh Zsuzsa. 80 kr.

Állatgyógyászat, hasznos házi állataink betegségeinek megismertetése és gyógyítása. Írták: Eisenmayer és Göbel, 80 kr.

Kalauz a gyümölcsfa ültetés és nyelés körül Irta: Kovács Zs. Ára 1 frt.

Magyar gazdaszöny teendői a közéletben, házbán és konyhában. Segédkönyv nők és hajadonok számára. Irta: Medve Imre. 2 frt.

A váltógazdaság, vagy az okszerű mezőgazdaszat és falusi háztartás alapelvei. Koszoruzott pályamű. Irta: Mártonffy Zsigmond: 1 frt.

Gazdasági kis tükör a falusi ifjuság számára tandij és olvasó könyvtől. Ára 50 kr.

A szarvasmarha, ennek fajta és külemtana. fogisméje, tenyésztése, takarmányozása, hizlalása. stb. stb. betegségei és gyógyításuk. Irta: Engelbrecht Károly. Számos eredeti ábrával, 3 frt

Általános baromrovoslási könyv. Irta: Dr. Wagenfeld. 81 külön ábrával. Ára 2 forint 60 krajczár.

Koronás szőlőművelés, Irta Báthi Gábor, ábrákkal 30 kr.

Nyomtatta Imreh Sándor Maros-Vásárhelyt, az ev. ref. főiskola gyorsajtóján 1873.